Pàgina 1 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

SÈRIE 2

PRIMERA PART

1.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

Comarquinal és una transposició literària de la ciutat de Vic, i s'oposa a Barcelona. Llor la descriu situada en una plana envoltada de muntanyes (especialment, el Collat Negre), pobra, resseca i de color cendrós, i contínuament coberta per la boira. **(0,5 punts)**

Comarquinal representa valors negatius, i per això els seus elements descriptius adquireixen valor simbòlic. Aquests valors negatius poden ser atmosfèrics i geogràfics, però també psicològics o morals, i sempre neixen d'un joc d'oposicions. Així, tenim boira / sol; tancament / obertura; intransigència i conservadorisme / tolerància iliberalitat; barroeria / bellesa; repressió sexual / alliberament sexual; mort / vida, etc. (1 punt)

El principal element simbòlic és la boira, que s'oposa al sol de Barcelona. La boira aglutina tots els trets negatius de Comarquinal, i per això els habitants de la ciutat la veuen com un mur que preserva els seus costums tradicionals i el seu immobilisme. (0,5 punts)

Laura, la noia ciutadana, sensible, delicada, ingènua i sincera s'oposa a Teresa, la dona provinciana, freda, aspra, reprimida i hipòcrita; de la mateixa manera, Barcelona, oberta i permissiva, s'oposa a Comarquinal, conservadora, tradicional i tancada, on regna la hipocresia dels «falsos sants». Es pot exemplificar amb el cromatisme del vestuari: Teresa Muntanyola es vesteix amb roba fosca que fa olor de «pomes guardades a la calaixera», mentre que Laura fa sevir roba blanca i delicada i es perfuma amb muguet. (0,5 punts)

Pàgina 2 de 15

Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

2.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) El Lúcid Conseller és un personatge que Salvador Espriu incorpora en la segona versió d'*Antígona* (1967) i només apareix a la tercera part o acte. **(0,5 punts)**
- (b) Fa una funció de contrapunt al conflicte plantejat, i comenta el sacrifici d'Antígona, que considera inútil, des d'una visió desesperançada dels fets històrics i des d'una visió crítica antiheroica. La seva lucidesa fa que es mostri irònic, distant, categòric i escèptic, tot i que algun cop es presenta líric i reflexiu. (1 punt)
- (c) El Lúcid Conseller tanca la tragèdia amb un últim parlament que, seguint les indicacions de l'acotació inicial, el lector o el director de l'obra pot escurçar o eliminar. L'escena final serveix també per a exposar la interpretació de la tragèdia, predir el futur dels diferents personatges i, finalment, per reflexionar i fer reflexionar sobre la resposta humana davant la guerra; les referències a la situació de la guerra civil espanyola i de la dictadura posterior són evidents. En aquest parlament el Lúcid Conseller esdevé una mena d'alter ego d'Espriu que, entre d'altres temes, subratlla la complicitat d'un sector de la societat catalana (sobretot la burgesia però també de manera directa el públic o el lector) amb el tirà i, doncs, amb el franquisme. (1 punt)

Pàgina 3 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

3.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Carola Milà, protagonista de Feliçment, jo soc una dona, es mou al llarg de tota l'obra amb l'objectiu de viure amb llibertat. Tal com afirma en el pròleg, la mouen el desig de llibertat i els diners. Els diners li asseguren la independència i el control sobre la seva vida. Per això, com reconeix també al pròleg, es pot dedicar a la prostitució, que li permet guanyar diners i, al mateix temps, l'enfronta als preceptes i les convencions del seu temps. Per això, quan percep que perd el control absolut de la seva vida, fuig endavant. (1 punt)
- (b) El principal exemple de la fugida endavant és l'abandonament de la família el 1951 per anar a París: després de la guerra —en què ha convertit la casa familiar en un hospital i té una relació amorosa amb un milicià—, el retorn a la comoditat d'una vida burgesa a la llar familiar esdevé insostenible i Carola l'abandona (també trenca amb la filla) per començar de cap i de nou a París (sola, amb una nova identitat, al cap d'un negoci seu, i amb un amant més jove). (1 punt)
- (c) L'altre exemple significatiu és, en la seva joventut, l'abandó de l'entorn protector de Francesca Bartolozzi (Paquita Reinal) i el seu feminisme burgès. (0,5 punts)

Pàgina 4 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

4

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) El títol *Bruixa de dol* integra la referència a dues tradicions literàries: d'una banda, la poesia popular representada per la cançó infantil «Plou i fa sol, / les bruixes es pentinen. / Plou i fa sol, les bruixes porten dol»; de l'altra, el llibre *Sol, i de dol*, de J.V. Foix, que representa la tradició literària catalana culta i el conreu de formes sofisticades i exigents com el sonet. (1 punt)
- (b) El llibre es caracteritza per la voluntat de retorn a formes poètiques tradicionals i a formes poètiques cultes, que s'alternen en les diverses seccions del llibre. Deixant de banda alguns poemes curts en vers lliure, hi ha seccions íntegrament de poesies en forma de cançó popular (amb els seus recursos mètrics i de llenguatge): és el cas de «Foc de pales», a la primera part, i «Els núvols duien confeti a les butxaques», a la segona; i dues seccions compostes exclusivament per sonets: «Bruixa de dol» a la primer part, i «Sense llops ni destrals» a la segona. (1 punt)
- (c) Aquesta combinació de literatura culta i popular forma part d'un procés de construcció d'una personalitat poètica que reivindica les formes cultes tradicionalment masculines i, al mateix temps, vol crear una veu pròpia a partir de les formes populars que representen l'anonimat i el silenci de les dones (fades i bruixes) en la tradició literària. Significativament, totes dues formes són presents a la primera part (l'experiència individual) i a la segona (l'experiència de la solidaritat i la consciència col·lectiva de les dones). (0,5 punts)

Pàgina 5 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

SEGONA PART

1.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

L'escena passa en un poble indiferent, vulgar i ensopit. En el fondo, travessant l'escenari, hi ha la carretera ben polsosa i dos o tres guarda-rodes. Al voltant es veuen algunes botigues. Un carreter, amb una roda al peu del portal, cremant encenalls a l'entorn; un fuster, amb una caixa de morts; un estanc; un boter, amb bots de vi inflats a la porta, i un hostal, amb una tauleta a fora, on, mentres duri la funció, un menestral farà el solitari, sense dir mai ni una paraula i sense distreure's per res. A primer terme, una placeta. A l'esquerra, una iglésia sense estil ni ordre d'arquitectura, amb tres esglaons al portal, i una capelleta amb un fanal apagat. A la dreta, un ferrer, amb ferradures a la porta. Al mig de la plaça, mitja dotzena de plàtanos, ben polsosos i malalts, i dos bancs corcats, de pedra. Comença la tardor. De tant en tant caurà alguna fulla seca. Mentres duri la comèdia, per la carretera passaran uns pobres amb un carretó, un noi arreplegant fems, un peó, un capellà i, si pot ser, un carro anant molt a poc a poc amb el carreter adormit. Són dos quarts de cinc de la tarda.

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si explica que:

- (a) La descripció que es fa del poble es refereix no solament al seu aspecte extern —brut, vulgar, abandonat—, sinó que simbòlicament apunta a les característiques de la gent que hi viu, apàtica i avorrida, que són les mateixes que Rusiñol critica de la societat catalana del seu temps. (1 punt)
- (b) L'atmosfera decadent que reflecteix la descripció es manifesta en tots els elements que hi apareixen: la carretera és polsosa, l'església no té ni estil ni ordre arquitectònic, els plàtans tenen mal aspecte i els bancs estan corcats (en un altre moment de l'obra, Rusiñol el qualifica de «poble de mala mort»). Els personatges que el configuren no parlen, i, tot i que s'hi mostra cert moviment i alguns treballadors, aquests més aviat mandregen (un menestral fa un solitari i el carreter que condueix un carro que va molt a poc a poc està adormit). A més, l'obra se situa a la tardor i el dia avança cap a la fi (són dos quarts de cinc). (1 punt)
- (c) La descripció és molt detallada: mostra el poble en diferents plans (al fons, al voltant, a primer terme), en destaca determinats elements significatius (la carretera, una placeta, un hostal, l'església) i alguns personatges que fan les seves tasques habituals, etc. L'adjectivació hi és abundant. Tots els elements descrits apareixen adjectivats; especialment, el poble, que rep

Pàgina 6 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

adjectius de caràcter moral que serveixen per a caracteritzar la gent que hi viu: «indiferent, vulgar i ensopit». D'acord amb la funció de l'acotació, les oracions són curtes, algunes sense verb. (1 punt)

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.

2

Els tres punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si:

- (a) Explica que l'«Oda a Espanya» és el segon dels «Cants de la guerra», que tanquen la secció «Cants». Està format per vuit estrofes de cinc o sis versos, amb alternança de versos llargs (4+4) i curts (4), amb rima consonant o assonant només als vv. 3-4 o 4-5 de cada estrofa. (0,5 punts)
- (b) El poema evita la retòrica associada al terme «oda» (un poema adreçat a algú en una ocasió solemne); ho és perquè s'adreça a l'objecte de reflexió poètica (Espanya), però no és una lloança, sinó una reflexió crítica sobre la política espanyola en plena crisi colonial i bèl·lica del 1898. De fet, la referència a les característiques de l'objecte del poema apareix només com a resultat de l'exposició del punt de vista i les opinions del jo del poeta, que s'hi identifica com a «fill» no castellà. Això ja és una presa de posició política: la del catalanisme de finals de segle XIX, que es debat entre la intervenció en la política espanyola (regeneracionisme) o el distanciament i la separació. El poema es planteja com una crida per fer possible la primera opció, però conclou amb la segona. (1 punt)
- (c) El sentit del poema es pot resumir així (lectura per estrofes): I. El poeta s'adreça a Espanya en català: això serveix per accentuar el desequilibri polític de les nacions d'Espanya, massa castellana i massa poc catalana. II. El «castellanisme» gira a l'entorn d'un passat falsament gloriós —falsament, perquè es fonamenta només en el record de glòries obtingudes amb el preu de la mort, i això n'ha fet una dona (Espanya es personifica) trista. III. Als morts de les glòries passades, el poeta hi contraposa la vida, en una actitud vitalista que abraça la vida social i política. El símbol de la vida és la sang: vessar-la debades equival a la mort; corrent per les venes, és la vida projectada cap al futur («vida pels d'ara—i pels que vindran»). IV. L'estrofa insisteix en la contraposició i fa de transició cap al present: «honor»,

Pàgina 7 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

«tràgica», «mort», «honres mortals», «funerals», «trista» s'oposen a «viure» i «festes», per a descriure una Espanya aferrada a una idea anacrònica (l'honor) i contrària a la vida i el futur. V. El tema de l'estrofa, ja apuntat al v. 19 a l'estrofa anterior, és la tramesa de soldats a la guerra, vista pels ulls del poeta: «jo he vist...»; això introdueix el present dels vaixells carregats de soldats enviats a la certesa de la mort (que ells veuen només com un atzar) per una mare que actua de manera irracional (canta vora el mar «com una folla»). VI. La pregunta retòrica sobre «barcos» i «fills» perduts al mar de Ponent porta a enunciar la realitat nua: Espanya no té res, i el poeta li demana que retrobi la seva condició de mare que sap plorar pels fills i, a partir d'aquí, regenerar-se, trobar-se de nou. VII. El plor hauria de servir per redimir Espanya, salvar-la i dur-la a la regeneració vital: «fecunda, alegre i viva»; per a regenerar-se, li convé obrir-se a l'entorn (les nacions perifèriques marítimes) i a la vida simbolitzada en la llum i els colors de l'arc de sant Martí. VII. L'última estrofa comença variant el començament del poema («Escolta, Espanya» convertit en «On ets, Espanya?») amb una pregunta que es respon de seguida: Espanya no hi és perquè no escolta, no sent la veu «atronadora» del poeta, ni entén la llengua, ni entén els fills. Un altre cop, el vers inicial es transforma en un «Adeu Espanya!» que signa la impossibilitat de regeneració i la necessitat de tallar-hi els vincles. (1,5 punts)

Pàgina 8 de 15

Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

SÈRIE 5

PRIMERA PART

1.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- a) El tema de l'obra és ben representatiu del Modernisme: el conflicte entre l'artista i la societat i el paper marginal del primer en la societat burgesa del canvi del segle XIX al segle XX. (0,5 punts) Més concretament, es pot veure L'alegria que passa com un exponent dels corrents més esteticistes, que consideren l'art com una mena de religió de la qual l'artista —el Clown, en aquest cas— és el sacerdot. (0,5 punts)
- b) S'hi fan evidents el simbolisme i alguns elements decadentistes: el poble vulgar i brut—; els seus personatges —avorrits, materialistes—; el toc repetit de les campanes; les cançons monòtones, o l'aparició del grup d'artistes quan el dia ja decau. (0,5 punts) En contraposició, els personatges de Zaira i del Clown representen l'art i la poesia. El personatge de Cop de Puny, situat en el pol dels representants de l'art, simbolitza la força bruta i el mal i és un element inquietant que posa en qüestió qualsevol interpretació maniquea del món. (0,5 punts)
- c) L'obra respon al concepte modernista d'Art Total, en el sentit que inclou elements poètics, musicals i pictòrics. **(0,5 punts)**

Pàgina 9 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

2.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Les oposicions entre els valors representats pels personatges de la novel·la les trobem també entre els representants de l'església: el canonge Grau i mossèn Joan Serra representen, respectivament, un catolicisme formal i mesquí, i un catolicisme més obert i practicant de la pietat cristiana. (1 punt)
- (b) El canonge Grau es presenta com algú que només vol gestionar els diners dels fidels, i que anteposa els negocis tèrbols a les seves obligacions religioses. Per exemple, en l'enterrament de la tia Madrona interromp els seus precs per atendre una dama, esposa del fabricant d'embotits enriquit de manera fraudulenta, per a fer negocis. (0,5 punts)
- (c) Mossèn Joan Serra és un arqueòleg doctorat, un home silenciós que amb ciència i paciència ha aconseguit d'organitzar un dels museus episcopals més valuosos de Catalunya, al cap de vint-i-cinc anys d'anar i venir per pagesies i ermites, en cerca dels tresors artístics mal guardats o exposats al mercadeig. En relació amb el conflicte principal de la novel·la, que gira a l'entorn de Laura, mossèn Joan ajuda Laura, preveu el perill de la seva relació amb Pere, creu en la seva innocència quan s'escampen els rumors, s'ofereix a fer d'intermediari perquè pugui tornar a casa seva i manté el contacte amb ella quan està reclosa al convent. Per tal d'accentuar el contrast, Llor fa que mossèn Joan Serra no sigui ben vist pels sectors més immobilistes de Comarquinal (per exemple, Tomàs Muntanyola, el marit de Laura): no el volen a cap casa, li diuen despectivament mossèn Ferro Vell perquè amb altres capellans es gasten els diners de les caixes de les ànimes per comprar rampoines que troben a les cuines i golfes de pagès, i fan córrer el rumor que s'entén amb una seva cosina de Barcelona. (1 punt)

Pàgina 10 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

3.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Salvador Espriu va escriure *Antígona* el 1939, just en acabar la guerra civil i començar la dictadura del general Franco. Va revisar el text el 1947 i el va editar el 1955. L'obra va néixer com a resposta al conflicte bèl·lic espanyol, i encarna en la tragèdia d'Antígona el dolor que provoquen les lluites fratricides i la injustícia de la llei imposada per la força. (0,5 punts)
- (b) El conflicte ve donat per l'enfrontament del nou rei de Tebes, Creont, i Antígona. El conseller Creont, al primer acte, atia la batalla, animant Etèocles a lluitar contra Polinices, cosa que provoca la mort dels dos germans i l'autoproclamació de Creont com a rei. Antígona, que, per la seva banda, havia intentat en va evitar que Etèocles s'enfrontés al seu germà Polinices (primer acte), es torna a enfrontar a Creont (tercer acte) perquè ha imposat que el cos de Polinices sigui tractat de traïdor i no sigui enterrat, tal com mana la tradició. Antígona trenca la llei imposada —una llei política, al marge de les lleis morals— quan decideix obeir al seu sentit ètic i enterrar el seu germà. Antígona, que s'autodeclara innocent perquè ha obeït la llei moral, se sacrifica i mor per allò que és just i per la pau de Tebes. (1 punt)
- (c) La correlació entre la tragèdia grega i la situació immediata a la guerra civil espanyola és evident. Creont esdevé la imatge del dictador, que després d'atiar el conflicte imposa unes lleis repressives establertes per a castigar i no pas per a restablir la concòrdia i la pau entre el poble. Antígona representa, al contrari, l'intent de concòrdia (vol evitar la lluita entre germans fent reflexionar Etèocles sobre l'absurditat de la lluita pel poder que els du a la mort i a la desaparició de la família) i el sacrifici per la pau. El personatge del Lúcid Conseller, que interpel·la el públic al final de l'obra, vol fer prendre consciència de la projecció de la tragèdia en la realitat política. (1 punt)

Pàgina 11 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

4.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Bruixa de dol representa un procés de reconeixement i de transformació d'un jo poètic femení. (0,5 punts)
- (b) El títol Bruixa de dol (que titula també una de les seccions) al·ludeix a la situació inicial, definida pel conflicte, la pèrdua, el dol i, en darrer terme, la soledat i la incomunicació. (0,5 punts) Al mateix temps, aquest jo assumeix la seva identitat femenina amb totes les conseqüències, personals (referències al mirall, el cos, el sexe, la soledat, la individualització), (0,5 punts) poètiques (la construcció d'una veu poètica pròpia connectada amb la tradició) (0,5 punts) i col·lectives (la lluita feminista, a la qual es dedica la secció «Els núvols...» i que culmina en el poema «Vuit de març», que es pot llegir com un manifest) (0,5 punts).

Pàgina 12 de 15

Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

SEGONA PART

1.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si:

- (a) Explica que el poema pertany a la secció "Intermezzo", de caràcter miscel·lani, que conté poemes dedicats sobretot a poetitzar moments de la vida humana i de la natura; per això s'ordena a partir de les estacions i el cicle litúrgic. En aquest cas, el poema descriu el moment del dia anunciat pel títol: la represa de la vida i el tràfec a la ciutat després d'una tempesta. Fins al v. 10, descriu; els vv. 11-12 valoren i fan de conclusió. Quant a la forma mètrica, el poema està constituït per tres quartets de versos decasíl·labs, amb rima ABAB | CDCD | EFFE; la tercera estrofa, que conclou el poema, canvia la distribució de rimes. (0,5 punts)
- (b) Explica que el poema es construeix sobre un sistema d'oposicions entre els elements negatius ("tempesta", "núvols", "nit") i els elements positius en acabarse la tempesta ("ce"l, "rient", "regalant", "lluminosa", "sons de festa", "remor", "alegria", "dia", "blavor del cel", "beneita", "llum nova"); els verbs serveixen sobretot per a conduir d'una situació a l'altra: "s'esqueixen", "surt", "remorejant de nou", "recomença", "torna a ser".

Aparentment estàtica, la descripció té moviment. L'estrofa I és visual: descriu els núvols desfent-se i, sobretot, la brillantor de la ciutat mullada il·luminada pel sol fins ara absent (el sol no s'hi esmenta, però hi és a través de verbs i adjectius: "rient", "regalant", "lluminosa"); el darrer vers, però, ja introdueix el motiu principal de l'estrofa II: la represa dels moviments de la vida urbana com a so: "remorejant", "sons de festa". L'estrofa II dedica els dos primers versos a ampliar aquesta idea: el primer, la repeteix i intensifica, mentre que el segon fa explícit l'element humà (els homes, genèric) i, per tant, introdueix la reacció moral dels humans quan s'esqueixen els núvols: l'alegria (que, d'altra banda, reprèn "rient" de l'estrofa I). Els versos 3 i 4 de l'estrofa tornen a repetir el contingut de la primera (v. 7 reprèn el v. 1), per intensificar el contrast simbòlic a través de la nit (tempesta) i el dia (no tempesta). L'estrofa III ja és tota ella dedicada a la reacció humana i al valor simbòlic de l'experiència descrita. L'objectiu dels qui viuen a ciutat és tornar a trobar la blavor del cel, amb tots els valors que s'hi associen en el poema (i els que s'hi associen per cultura); així, pot significar la vida i la transcendència. Els dos últims versos interpreten el valor de la tempesta: és allò negatiu, que priva de la llum i l'alegria, però que permet que aquestes siguin més intenses quan es

Pàgina 13 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

recuperen, *transformades*: és significatiu que la llum sigui "nova", com si els humans aprenguessin a mirar per primera vegada i descobrissin la bellesa del món. **(2 punts)**

(c) Els dos versos finals permeten posar el poema en la línia d'altres poesies del llibre, especialment de la secció "Cants", perquè conté l'afirmació que de l'acció (la tempesta) en surt la contemplació, i que per tant la vida és lluita i conflicte purificador. Aquesta idea, juntament amb el sistema d'oposicions descrit, és pròpia del pensament vitalista dominant a *Visions & Cants.* (0,5 punts)

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.

Pàgina 14 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

2.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si:

- (a) Explica que la novel·la es presenta al lector com una autobiografia de Carola Milà, que escriu durant la seva vellesa a Mallorca per repassar la seva vida, recrear-la i interpretar-la per tal de construir-se com a personatge. Aquest text forma part del pròleg, en el qual Carola Milà reflexiona sobre la manera com ha de presentar la seva vida en aquestes memòries que li ha encarregat l'editor Cosme Tudurí. En el fragment, s'hi plantegen bàsicament dues qüestions: una, per on començar (té la temptació de començar quan la seva vida ja ha adquirit un cert sentit, però els lectors sabem que no ho fa i comença pel seu naixement); l'altra, si ha de narrar la seva vida en primera persona, com en unes memòries convencionals, o en tercera persona, com en una novel·la de tradició realista. Totes dues coses tenen a veure amb el caràcter de la vida de la protagonista. (1 punt)
- (b) La narradora s'enfronta a la dificultat de narrar una vida que li sembla moltes vides. Això té a veure amb el fet que la protagonista adopta diverses personalitats reflectides en els canvis de nom que va adoptant a mesura que canvia la seva circumstància vital. Aquestes diverses vides, com s'insinua també en el fragment, tenen lloc en entorns socials completament diferents: aquí parla, per exemple, del seu exercici de la prostitució i la seva astúcia per a fer diners. Això la porta a una reflexió més general que vol resumir el sentit de la seva vida —les seves vides— a partir de les dues forces que l'han moguda sempre: l'amor per la llibertat i l'amor pels diners (i, efectivament, veiem que la diversitat de vides de Carola és el resultat d'aquestes dues forces). (1 punt)
- (c) Explica que en la narració de la vida de Carola Milà s'hi combinen dos punts de vista narratius: la narració en primera persona i la narració en tercera persona. Hi domina la primera persona de Carola Milà, com és propi del gènere autobiogràfic i memorialístic i de les novel·les picaresques com ara *Moll Flanders* (i així és com narra la infantesa i la primera joventut), però en alguns moments argumenta la necessitat d'introduir un narrador en tercera persona de tipus omniscient (especialment a partir del cap. 5), que s'acosta més a la forma narrativa de la novel·la realista del segle XIX. En el fragment, dona dues raons per narrar en tercera persona: aconseguir una distància objectiva, per poder parlar de si mateixa tal com la veien els altres, i no haver d'enfrontar-se a la narració de "les seves baixeses", i poder-ho fer també com si parlés d'algú altre. Es valorarà que l'examinand vegi que, en aquest fragment, Carola Milà passa també de la primera persona a la tercera ("em seria fàcil parlar de la

Pàgina 15 de 15 Literatura catalana

Proves d'accés a la Universitat 2022, convocatòria ordinària. Criteri d'avaluació

seva bellesa", etc.) i això li permet de presentar de manera distant i objectiva els dos motors de la seva vida. (1 punt)

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.